

העורך הראשי:

אריה אבנרי

ראש המערכת:

שלום כהן

עורך משנה:

דוב איתן

עורך כתיבה:

פיליפ קשה

כתב בכיר:

אלי תבור

חברי המערכת:

עורך תבנית:

זקי

צלם המערכת:

אריה קרו

החוב גליסון 8, תל-אביב, טלפון 26785, ת.ד. 136. מען למברקים: "עולמפרס". המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. פרוט משה שחם בע"מ, ת"א, טל. 31139. החפצה: דוד טופל ובניה, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2.1 י"י י"י

מיעות לשונאיאדם הייתי כותב שורות אלה לפני שבוע 5, מעריב לו היה סיכוי, שהחשב ישמע את הנקודה בכתוב. אך לאחר מכתבו של ס.מ.א. מצאת בעתונכם (העולם הזה 1123) אני יכול שלא להגיב. ננעתי כבוד למקרא הקטע המבחי - "ערבי של פורים" ב"מעריב". המוכר את הכתובת האנטישמיות בדורות האחרונים. מחירי שישפור כזה מתפרסם בעתון "ישראל" בתור פרסאות של יום ששי במגמה מפקפקת להעלות חידק של טוב לב. למקרא שנינותם של צבריות החסורים וגאונותו החינוכית של אמהותי הם. האמן לי יודי האלמוני ס.מ.א. אלפים רבים מהלכים בחוצות המדינה, הוודעים בליבם שאומותינו נועדו להיבנות יחד ויש שונאיאדם יהפכו אצלנו למיעוט.

ד"ר גדי הרמן, הרובות

מי יתרום?

לפני כשבוע הונחתה אצלינו בקשה לתרום סכום כסף מינימלי וסמלי לצורך מניח העליה הנערכת כבדית ישראל. הערב, בא כבודי רבתי של כל הסטודנטים במקום, הודיע על עמל כפיהם ואינם זוכים לסיים תמורה כפית ומתנות כסף מהוריהם בארץ. ההלטנו לתרום המישה דולר לנולולות, פרט לכבודים אשר סירבו לתרום מתוך סיבות עקרוניות, וביניהם עפרה שור קרייזל, נלי צה"ל, וקול ישראל, לשעבר וניאד לוקה, איש "נלי צה"ל" לשעבר. בהודמנות זאת רצינו מאוד להודות לכם על מאמרו של העורך אודות הנעשה בארץ. אני מוקי רים את מאמצים.

אליהו שינברג, עמי דולב, סאןסיטיא, קליפורניה

בעקבות סרטינוער

כתבתם, "המשימה הנדולה" (העולם הזה 1123) היתה משימה אפיינית לכם, בה המאתם אתם מנוחת מריו. אתי הוקר, שמת לפני שבוע באותו לילה אפל, מעולם לא חשם "לבעע משימה נדולה שאינה ניתנת לביצוע". להיות מורה, אין זו משימה נדולה לתלמיד שכל חייו היה מצטיין בלימודיו. הוא מעולם לא עשה חיל כדי להפגין כי הוא טיפוס קשות. הוא היה רדוע בהתנהגותו השקטה והתרחבות, ומעולם לא התנהג בצורה קשותה והצופה. בשם אלוקים! כתבה ערינה בואת אינו חייב לנסח אדם "שבורא" הישע מפרטינוער האמריקאים האחרונים.

דייד מונצה, ירושלים

לא היתה כל כוונה לפגוע במתחבר רחום מונצה, אולם מסיפורי חבריו התקבר רוחם של אדם עדיןנפש שניסה להסתיר את עדינותו, וזה היה קו הכתבה.

לא הכרתי אדם צעיר קרוב לשלימות יותר מנתון המנות. מעולם לא תופיע כחצוף או מתבדה. הוא היה תלמיד מצויץ ועוד תכני נות סוכות שלא כאן הפסוק לצינו. מותר תעלומה היא ומכה קשה מנשוא לקרוביו וירדיו.

יוסף סימוןטוב, ירושלים

לא פחות ממני

ההומור של שייע גלור בכתבת הספורט שלו הוא פראני מאוד, והסגרידה שלו, שי הוא הופך את עצמו לסופרית. מאחר הונכס זקוקים לאינפורמציה שלו איך הפסידו מכבי תל-אביב, או איך לא הצליחה לנצח את הקבוצה היריבה, אני מציע להדפיס עבורו את הסטסילי כרלמסון: הנדון - משחק בין מכבי תל-אביב לבין... המשחק הסתיים בנצחון, בהפסד, בתיקו (נא להפגין את המיותר) המשחק היה רע, טוב, בינוני (נא לפחוק את המיותר). הנולדים הונכסו על ידי בוננים הנאים: ... אני הייתי מצויץ, מובימאוד, טוב (פחות מזה לא יתכן).

שמאל בר, ירושלים

הא הוא, אני

בעתונכם (העולם הזה 1120) פירסתם ביקורת על הסרט "עמוד האש" בו השתתף תי כשחקן. ברצוני לציין לשבח כי הייתם אולי היחידים מבין כותבי הביקורות השונו, אשר לא פסצו על המציאה להראות את כושר התיחות שלהם בשפכם איש ונפריה על הבמאי הססן. הסעות בביקורת היתה טכנית בלבד. עפמיים נקבתם בשמו של משה יערי, גם הוא שחקן בסרט, כאשר למעשה התייחסתם אליו. בפעם הראשונה היה זה בכתורת לתמונה, ובשניה בעצם המאמר בו אתם מציינים, כי בראות יערי את הסנק בוער הוא נזכר במחנות הרבנות. יערי לא יכול היה לראות את המנק בוער באשר היה זה הוא שחבעירו, זה הייתי אני שאמרת את הדברים האלה, אחרי שחברי הטוב, משה, נהרג עם המנק שהעלה באש בהורמנות זאת אני רוצה למסור את בריתו לעורך העתון על יסודת מאמרו על סוריו באירופה ואמריקה. מאמרים אלה שניחנו בעמקות וחיות מפליאה, הביאוני להכיר מה חשובה העבודה שענתונכם עושה בין הישראלים שאני פונש כאן, מעטים הם אשר אינם יודעים, כי אם יש ברצונם לדעה על הנעשה בארץ ובהקדם, עליהם לקרוא את העולם הזה, ומאמרים כאלה של אבנרי הופכים קריאה זו לחובה מוסרית.

עמוס ברנדשטר, מוקדי, לונדון

איך הרומן?

לאחר שקראנו הישבע את עתונכם, ולאחר שדפוסנו בו והיפושנו שוב ושוב ולא מצאנו את מובקשנו, אנו פונים אליכם בשאלה שבה פדאגיה אונתנו איך מתקדם הרומן בין אורי וזהר ונערתו אילנה רובינאץ איך יכולתם לפסח הישבע על נושא מרתק זה?

תכרים בישוב ספר

אתם מבינים, הגיוס, וכל השאר, קצת הסיחו את זעתו תתעקש

נושא צ'אפריני קראתי בתשומת לב את מאמרו של אורי אבנרי "מכונת הבהלה" (העולם הזה 1123) הכתוב ככשרון רב. הנתיב במיוחד מן התיאור על אשר התרחש בכנסת כאשר שמעו בה, מכלי שני, על היסודר האומלל. יפה צייד מר אבנרי על אוירת הבהלה והפאניקה שהשתררה בכנסת, בעצם ללא יסוד מספיק. מה שמפתיע הוא שמר אבנרי נחפס לישפע על השערות וניחותים שעמדו כביכול, מאחורי פרשת הגיוס, אין לראות כל כוונות וזון בפעולותיו של מר בוגוריון בנידון. הרי הוא עצמו אמר בפרהסייה "ש"נחרד" בשמעו את התודעה ברדיו.

אריה מערבי, תל-אביב

העורך מזכיר את פעולת התנמול של עזה בשנת 1955 כמאורע שפתח את שרישרת האירועים שהביאה לכסוף למערכת סני. הרטוני לתקו תיקון קלי. לפעולה זו קמה כשבוע ימים פעולה ישראלית אחרת ברצועת עזה. המועד המדויק: יום אחד אחרי שנת המרות התנגדות המצרים, בלית בני דאד. מעניין לציין כי תחמת ברית כנגדא היא שהיתה מהלך הפתיחה של מערכת במלחמה הקרה כמזרח התיכון, ואילו הפעולת לה הישראלית היתה מהלך של מערכת כפלי המה החמה הישראלית-מצרית. הסיום המשווה תה של שתי המערכות: מלחמת סואיסיני. מוכן שלא רק התחלה והסיום היו משווה הפים בתור דונמא אחת מני רבות הר שונו להוכיח את הפעולה נגד המוצבים הסורים, שבאה וזוממה אחרי שהיה ברור שסוריה התיצבה בנליו לצד המצרים בהת- נדנותה לברית כנגדא.

מ. מור, ירושלים

צ'ארלו צ'אפלין איך? כלום המחזה של אומה שלמה היוצאת למלחמה בנלל קריאת רדיו שטותית. מוצא לדעת נגד מי ובשבייל מה, איננו נושא נפלא לסרט עבורך?

יהושע הרק, ירושלים

זעזוע נוסף

בסיפורכם על הפקודת המזועזע ברמת השרון (העולם הזה 1123) מצאתי כמה פרטים לא מדויקים הטעונים תיקון: עתון הערב "מברק" היה קניינו הבלעדי של לח"י ולא היו שותפים בו לא מר לובוצקי ולא נצלר המנות. "מברק" החל להופיע עוד לפני הפינוי הבריטי ועל כן לא הודפס שם לה"י כמ"ל. מר לובוצקי היה עורכו הראשון של "מברק" כנצנע תנועת העם אשר כמה מדעותיה היו אותה שענה קרובות ללח"י. לאחר פרישתו אברה תרניה המעשית לירי אליהו עמיקם, ברש "מברק" לא משט את הרגל. הופעתו נספקה, מפני שעורכו, כותביו ומרית עובדיו נאסרו על ידי ממי שלת ישראל בעקבות הוצאתו להורג של הרון ברנדוס. קשה היה להמשיך בהוצאת "מברק" מאחורי המנרות של מתנה גלמי ומאחורי החומות של כלל עכו וכלל בית שאן.

נתן יליןמור, תל-אביב

יהודה נצלר היה מאנשי המנהלה של מברק, אך לא שותף בו.

אף על פי שאינו רגשני ביותר, וזעזעתי כשראיתי את התמונה של האם ובתה שני צחו על ידי יהודה נצלר כשהו עטופות בתכריכים, האנישים מספיק מזועזעים מקריי את על המעשה, ומדוע צריכים עוד להביא לעיניהם הסוגות מזועזעות?

ד. ב. חיפה

אם אתם יכולים להסיק כי נצלר עשה את מעשיו בדעה צלולה ולא היה מטורף, או אני הולך עוד היום לסגור את עצמי בבית משוגעים. היו לי צרות וחובות יותר משל נצלר. לא יכולתי לרצוח את אשתו ולרדוף אפילו לא חשבת על זה. כנראה שמשטרו לא בסדר אתי.

י. דוידי, ירושלים

בחודשים האחרונים לפני שי עברה את הגבול לעזה הירדנה עלידי המצרים לחמש שנות מאמר, עבדה אהובה דגנית כי דוגמנית לציורים. תמונותיה, שצוירו בידי אמנים ותלמידים, יתפרסמו בגליון הכא של "הי עולם הזה", גליון ערב פסה, יחד עם

יומנה של אהובה

— מיסמך אנושי המעורר למחי שבה — וידויה של צעירה, בת משפחה מוכבדת ממוצא כורי, די, פקודה במשרד ראשיהממד שלה, מועמדת לקצונה, אשתו של סמל צנחנים שהתגרש מר מנה, צברית שהתדרדרה בהרי רגה לחברה מופקפקת — עד שהגיעה להרפתקתה האחרונה.

השבוע התלכסה הארץ כולה בבעיה יסר- דית מאד: מי להתייחס אל צה"ל? מה מקומו של צה"ל במערכה המדינית הפני- מית? איך להגיב על ליקויים אמיתיים או מדומים בצבא? חלק גדול מן הויכוח הזה נשאר כמוס. הממשלה והמפלגות התלבטו, השלטונות של חו הוראות איפול תכופות וסותרות זו את זו. באחירה של שמועות וחצאיידועות, התי נהלו ויכוחים סוערים בבתי פרטיים. מערכת העולם הזה לא יכלה, כמוכן, להימנע מויכוח זה. גם עלינו היה להחליט: איך לטפל בנושא עדין זה? מה להגיד ומה לא להגיד? באינו מידה להסכים לאיפול הממשלתי, ובאינו מידה ללחום בו? ★ ★ ★

דבר אחד היה ברור לנו מאליו: איך לא לדבר על צה"ל.

לא נדבר על צה"ל בנימה של עבודת אלילים. כללנו היינו חיילים, אם בעתות סוערות של לחחמה, ואם בעתות שקטות של שלום-יחסי. איננו יכולים ואיננו רוצים לר- שרת על צה"ל כאותם עסקנימפלגות שלא בינו יום אחד בחייהם במדיחאקי, והי מתפלשים בעפר למראה כומתה אדומה. אינו יודע מה רוצים עסקנים אלה להשיג בפולחן כוונ מוסוכן זה. אם הם חושבים שבצורה זו ירכשו את לב הנוער הצברי, הרי שיש להם דעה מוטעית על האופי וה- אינטליגנציה של דור זה, ששירת בצה"ל. מודעות ונאומים בסגנון "צבא ישראל - טהור" או התמוגגות ממוסריות העילאית של הצבא - יעוררו רק גיחוך כדור זה.

לא פחות מנוחת היא הפוזה של שר- הבטחון, המודעוץ בתמימותו, אחרי עשר שנות כהונה, מדיחה כוזב של קצין אחר. ראוי: צבא-ההגנה אינו קהילת-קודש, לא עדת בתולות וקנות, ולא תזמורת של מלא- כיס. הוא גם אינו בור של שחיתות ורקבון. הוא ראי נאמן של החברה הישראלית הצעיר. רה. יש בו הרבה אנשים בחלי רצון טוב, וגם כמה אנשים בעלי רצון פחות טוב. יש בו אידיאליסטים וקארייריסטים, ולא תמיד אפשר להבחין ביניהם. יש בו אנשים חכמים, וגם כאלו שהם פחות חכמים. יש פריקת עול. יש בו אנשים המסוגלים להציל חיי ליד מסכן תוך סיכון חייהם, ויש בו אנשים המסוגלים לבצע טעמי-מלחמה.

דמותו של צה"ל תיקבע, בסופו של דבר, עלידי האחירה החברתית האופפת אותו, עלידי תינוכו (וחוסר-חינוכו) הפנימי, ועל ידי ההדרכה שהוא מקבל מסגל-קצונותו. כדי לעצב דמות זו ברוח הנכונה, אסור לשחק באש של מיליטאריזם דימאוגי, וא סור גם לערער את המוראלי-עלידי קנוניות של מיליטאקאים. צה"ל זקוק, לדעתי, לביקר- רת ציבורית מתמדת, גלויחילב ואחראית. העדר מוחלט של ביקורת זו (אם להתעלם מקבוצת העסקנים בועדת-החויי-הבטחון של הנוסח, שאיש מהם לא שרת מעולם כטוראי בכל חיל שהוא) אינו טובת הצבא.

★ ★ ★

התנגדו תמיד לנסינו הנאיבי של דויד בן-גוריון להמקיד את צה"ל ולהפכו מעין אחווה פריטית. אנו מודים בלב שלם בזכו- יות של בן-גוריון בשטח זה (אוחו) אנו מכירים היטב) אולם הרשינו לעצמנו לחייך באשר ניהה לרשום לזכותו האישיית את כל ההישגים של הקולקטיב הגדול הנה. התפארות זו היא תופעה שלילית. היא שלילית שבעתיים כאשר איתו איש מנסה